

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/78/2019
Identifikačné číslo spisu: 4217010768
Dátum vydania rozhodnutia: 10. februára 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4217010768.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom 10. februára 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvinenej Mgr. H. V. F. pre prečin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. g) Trestného zákona, o dovolaní obvinenej Mgr. H. V. F. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/9/2019, z 20. februára 2019, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej Mgr. H. V. F. o d m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 1T/88/2017, z 10. októbra 2018, bola obvinená Mgr. H. V. F. uznaná za vinnú zo spáchania prečinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. g) Trestného zákona, na skutkovom základe, že

ako konateľka spoločnosti ADOS - Pomocná ruka, s. r. o., so sídlom Komárno, Ulica Rákócziho č. 3125/11, na základe ňou vykonštruovaných zápisníc z valných zhromaždení označenej spoločnosti, vyhotovených dňa 12. mája 2009 a dňa 6. júla 2009 dosiahla, aby druhá konateľka Bc. F. Z., nar. X. Y. XXXX, bytom V., G. U. I. č. XXX/XX, bola dňa 17. septembra 2009 na valnom zhromaždení spoločnosti ADOS - Pomocná ruka, s. r. o., odvolaná z funkcie konateľky, a následne dňa 9. októbra 2009 bola Bc. F. Z., ako spoločníčka, vylúčená zo spoločnosti ADOS - Pomocná ruka, s. r. o., so sídlom Komárno, pričom na základe takto zmanipulovaných údajov, a na základe návrhu na zápis zmeny údajov zapísaných v Obchodnom registri Slovenskej republiky zo dňa 19. októbra 2009, podaného na Okresný súd Nitra, boli údaje F. Z. zapísané v Obchodnom registri Slovenskej republiky vo vzťahu k spoločnosti ADOS - Pomocná ruka, s. r. o., Komárno, zmenené.

Za to bola odsúdená podľa § 259 ods. 1 a § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, s prihliadnutím na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. j) Trestného zákona a za použitia § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na peňažný trest vo výške 1 000,- (jedentisíc) eur a podľa § 57 ods. 3 Trestného

zákona pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu bol menovanej súdom uložený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace.

Krajský súd v Nitre uznesením, sp. zn. 2To/9/2019, z 20. februára 2019, podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie obvinenej.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre podala prostredníctvom obhajkyne dovolanie obvinená Mgr. H. V. F. z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Obvinená je toho názoru, že skutok tak ako bol ustálený, nenaplnia znaky prečinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. g) Trestného zákona. Uviedla, že vo vyjadrení skutku absentujú podstatné okolnosti, ktoré sú potrebné pre naplnenie jeho skutkovej podstaty, a to konkrétne konanie smerujúce k uvedeniu nepravdivého a hrubo skresľujúceho údaje o závažných skutočnostiach v konkrétnom „inom podklade“. V celom skutku podľa obvinenej chýba údaj, ktorý mala hrubo skresliť, resp. uviesť nepravdivý v iných podkladoch slúžiacich na zápis do obchodného registra. Absencia vyjadrenia takéhoto údaje v skutku je pritom z hľadiska naplnenia trestného činu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. g) Trestného zákona „conditio sine qua non“. Obvinená preto považuje za podstatné identifikovať takýto údaj v tej ktorej konkrétnej zápisnici. Obvinená v nadväznosti na to uviedla, že v prípade, ak skutok neobsahuje všetky znaky trestného činu a súd napriek tomu ustáli, že predmetné konanie je týmto trestným činom, dochádza k neprípustnému rozširovaniu podmienok trestnej zodpovednosti za konkrétny trestný čin, a to mimo rámca ustanovení Trestného zákona, čo predstavuje porušenie zásady „nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege - len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom“. V inkriminovanom skutku podľa názoru obvinenej chýba vyjadrenie jej protiprávneho konania - smerujúceho k uvedeniu nepravdivých a hrubo skresľujúcich údajov o závažných skutočnostiach v iných podkladoch slúžiacich na zápis do obchodného registra. V celom skutku sú vyjadrené iba dve zápisnice z valných zhromaždení, ako „iné podklady slúžiace na zápis do obchodného registra“, a to zápisnice z valného zhromaždenia z 12. mája 2009 a 6. júla 2009, pričom iné podklady v skutku vyjadrené nie sú. Zo skutku nie je zrejmé ani to, aké údaje majú byť obsiahnuté v týchto dvoch zápisniciach. Ak v skutku nie je vyjadrený údaj, ktorý mal byť obsiahnutý v tom ktorom inom podklade, a teda či už v zápisnici z valného zhromaždenia alebo v návrhu na zápis do obchodného registra, je otázne, ako mohol súd vôbec ustáliť, že išlo o údaj, ktorý by bol o závažných skutočnostiach a ktorý by vôbec podliehal zápisu do obchodného registra. Obvinená považuje za podstatnú chybu, ak v skutku nie sú vyjadrené nepravdivé a hrubo skresľujúce údaje o závažných skutočnostiach, ktoré mali byť prítomné v „iných podkladoch“, nakoľko ako je zrejmé zo skutku, tento skutok neobsahuje, v ktorom podklade mala obvinená uviesť nepravdivý a hrubo skresľujúci údaj, resp. v akom smere bol obsah toho ktorého podkladu obvinenou upravený a či obsahoval údaj, ktorý by bol zapisovaný do obchodného registra, a či by takýto údaj bol o závažných skutočnostiach. V zmysle § 259 ods. 1 písm. g) Trestného zákona je potrebné v skutkovej vete vyjadriť konanie páchatel'a smerujúce k uvedeniu nepravdivých a hrubo skresľujúcich údajov v iných podkladoch slúžiacich na zápis. Obvinená v tejto súvislosti poukázala, že v celom skutku nie je popísaný akýkoľvek údaj o závažných skutočnostiach, ktorý by sa mal nachádzať v konkrétnom inom podklade, a to či už v zápisnici z valného zhromaždenia alebo v návrhu na zápis do obchodného registra, pretože iný podklad nie je v skutku vyjadrený. V skutku je vyslovené, že malo dôjsť na valnom zhromaždení 17. septembra 2009 k odvolaniu z funkcie konateľky Bc. F. Z. a 9. októbra 2009 mala byť táto osoba, ako spoločníčka z obchodnej spoločnosti ADOS - Pomocná ruka, s. r. o., vylúčená, čo však v žiadnom prípade nie je možné považovať za údaj obsiahnutý v inom podklade, a to z dôvodu takéhoto vyjadrenia. Uvedené konštatovanie je možné považovať iba za právnu skutočnosť, ktorá nastala niekde, pričom znak „dosiahla“, ktorý je uvedený v skutku, nenesie žiadne znaky protiprávnosti v zmysle § 8 Trestného zákona. Podľa názoru obvinenej príčinná súvislosť medzi vyhotovenými zápisnicami z 12. mája 2009 a 6. júla 2009 a odvolaním konateľky Bc. F. Z. a jej následným vylúčením ako spoločníčky neexistuje, nakoľko predmetné zápisnice také údaje neobsahovali. Konanie v inkriminovanom skutku vyjadrené slovami „vykonštruovaných zápisníc z valných zhromaždení“ sa pritom viaže práve na ostatné uvedené zápisnice. Obvinená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Nitre a prikázal mu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor v tom zmysle, že pokiaľ ide o námietku obvinenej uvedenej v dôvodoch dovolania, je potrebné mať za to, že tak prvostupňový ako aj odvolací súd na základe rozsiahleho dokazovania zistili, že skutok sa stal tak, ako je ustálený vo výrokovej časti prvostupňového rozsudku. Z dokazovania vyplynulo, že obvinená predložila do obchodného registra Okresného súdu Nitra doklady, a to zápisnice z valných zhromaždení z 12. mája 2009, 6. júla 2009, 17. septembra 2009, ktoré sa uskutočnilo o 10.00 hodine a 17. septembra 2009, ktoré sa uskutočnilo o 11.00 hodine, so žiadosťou o zápis zmien, ktoré sa ukázali byť nepravdivými. Pokiaľ by predmetné zápisnice písala aj iná osoba, údaje v nich uvedené museli jednoznačne pochádzať iba od samotnej obvinenej. Vykonštruovaniu zápisníc z valných zhromaždení spoločnosti ADOS - Pomocná ruka, s. r. o., svedčí aj skutočnosť, že ani jedna z týchto zápisníc nebola podpísaná Bc. Z., bývalou konateľkou. Z toho je podľa prokurátora zrejmé, že zámerom a motívom obvinenej bolo jednoznačne vykonať taký zápis do obchodného registra, ktorý by ju absolútne zvýhodňoval, pričom na dosiahnutie svojho cieľa použila doklady, ktoré boli nepravdivé a hrubo skresľujúce.

Nakoľko vo veci nie je daný dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, prokurátor navrhol, aby najvyšší súd na neverejnom zasadnutí, bez preskúmania veci, odmietol dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom zvoleného obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 373 ods. 1 Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že dovolanie obvinenej je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pri posudzovaní existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie vety za bodkočiarkou ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu k skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa - vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku obvinený môže v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Najvyšší súd totiž nie je v dovolacom konaní „odvolacou“ inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa v pravom slova zmysle.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinená bola uznaná za vinnú z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustila. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia treba rozumieť nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zánik trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

Opodstatnenosť uplatneného dovolacieho dôvodu obvinená založila v podstate na tvrdení, že v znení inkriminovaného skutku chýba vyjadrenie jej konania ako obligatórnej zložky objektívnej stránky prečinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. g) Trestného zákona. S tým sa najvyšší súd nestotožnil.

Prečinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. g) Trestného zákona sa dopustí ten, kto uvedie nepravdivé alebo hrubo skresľujúce údaje alebo zatají povinné údaje o závažných skutočnostiach vo výkaze, v hlásení, vo vstupných údajoch vkladaných do počítača alebo v iných podkladoch slúžiacich na zápis do obchodného registra alebo katastra nehnuteľností, evidencie motorových vozidiel alebo iného registra podľa osobitného predpisu.

Zo znenia inkriminovaného skutku vyplýva konanie obvinenej, spočívajúce v uvedení nepravdivých údajov v podkladoch slúžiacich na zápis do obchodného registra podľa § 259 ods. 1 písm. g) Trestného zákona. Pod nepravdivými údajmi sa pritom majú na mysli údaje, ktorých obsah nezodpovedá skutočnému stavu, o ktorom sa informácia podáva, hoci aj len v niektorej jej časti.

Obvinená totiž podľa ustálených skutkových zistení (ktorými je dovolací súd striktne viazaný s výnimkou dovolania ministra spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) podala návrh na zmeny údajov zapísaných v obchodnom registri ohľadom spoločnosti ADOS - Pomocná ruka, s. r. o., pričom v podkladoch slúžiacich na vykonanie tejto zmeny registrovému súdu predložila ňou zmanipulované, resp. nepravdivé údaje ohľadom odvolania Bc. F. Z. z funkcie konateľky a tiež jej vylúčenia ako spoločníčky z uvedenej spoločnosti.

V oboch prípadoch ide pritom v zmysle § 2 ods. 1 písm. e), ods. 2 písm. c) bod 1. zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri o údaje, ktoré sa doň zapisujú. Obchodný register na základe toho vymazal Bc. F. Z. ako konateľku a spoločníčku v spoločnosti ADOS - Pomocná ruka, s. r. o. Svojím konaním tak obvinená jednoznačne porušila všeobecný - zákonom chránený záujem na pravdivosti zápisov v obchodnom registri, čím bola naplnená objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu.

Nakoľko najvyšší súd nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a ani iného dôvodu uvedeného v prvom odseku § 371 Trestného poriadku, rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 spôsobom, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.